

MÜZİK ÖĞRETMENİ ADAYLARININ ÇALGI ÇALIŞMA YÖNTEMLERİNİN İNCELENMESİ (KONYA İLİ ÖRNEĞİ)

Yrd. Doç. Dr. Gözde Yüksel
N.E.Ü A.K.E.F Müzik Eğitimi Anabilim Dalı
gozdecoskun@hotmail.com

Yrd. Doç. Dr. Ezgi Babacan
N.E.Ü. Devlet Konservatuvarı Piyano Gitar Anasanat Dalı
ezgibabacan@hotmail.com

Doç. Dr. Onur Küçükosmanoğlu
N.E.Ü. Devlet Konservatuvarı Piyano Gitar Anasanat Dalı
h_onur_k@hotmail.com

Yrd. Doç. Dr. Murat Devrim Babacan
N.E.Ü. Devlet Konservatuvarı Piyano Gitar Anasanat Dalı
devrimbabacan@gmail.com

Özet

Müzik eğitimi, çalgı eğitimi alt boyutu ile öğrenciye teknik ve müzikal çalma becerisini kazandırmayı hedefler. Bu süreçte öğrencilerin uygulamaları gereken çalışma yöntemleri zaman zaman bireysel, çalgısal birtakım farklılıklar gösterebiliyor olsa da etkili çalgı çalma becerisini kazanabilmek için gereken davranışların kazanılmasında izlenecek yol bazı çalışma yöntemlerini zorunlu kılmaktadır. Özellikle ilerleyen dönemde müzik öğretmenliğini meslek edinecek öğrencilerimizin çalışma yöntemlerini bilişsel olarak özümsemesi en az devinimsel beceri geliştirmesi kadar önemlidir. Buradan yola çıkarak çalışmanın amacı müzik öğretmeni adaylarının çalgı çalışma yöntemlerinin incelenmesi olarak belirlenmiştir. Araştırmanın örneklemi 2016-2017 eğitimi öğretim yılında N.E.Ü. Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalı'nda öğrenim görmekte olan 129 öğrenciden oluşmaktadır. Araştırmada öğrencilerin çalgı çalışma yöntemleri farklı değişkenler açısından incelendiğinden araştırmada ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. Öğrencilerin çalgı çalışma yöntemlerinin belirlenmesinde Küçükosmanoğlu ve diğ. (2016) tarafından geliştirilen "Müzik Eğitiminde Çalgı Çalışma Yöntemleri Ölçeği" uygulanmıştır. Araştırma sonuçları öğrencilerin çalışma yöntemlerini kullanma düzeyinin orta seviyede olduğunu göstermiş, öğrencilerin çalışma yöntemlerini kullanma düzeyi arasında cinsiyet (p:0,24), mezun olunan lise (p: 0,09), sınıf (p: 0,58), yaş (p: 0,13), günlük çalışma saati (p: 0,90) ve bireysel çalgı (p:0,15) değişkenlerine göre istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür.

Anahtar Sözcükler: Müzik eğitimi, çalgı eğitimi, çalgı çalışma yöntemleri, çalgı çalışma yöntemleri ölçeği.

A STUDY ON PRESERVICE TEACHERS' INSTRUMENT STUDY METHODS (SAMPLE OF KONYA CITY)

Abstract

Music education, with its subdimension of instrument education aims the student to gain technical and musical playing skills. In this process, although the necessary working methods of the students may show some individual and instrumental differences from time to time, it requires some working methods to be followed in attaining the necessary behaviors in order to gain effective musical playing

ability. Especially in the coming period, cognitive assimilation of the working methods of our students who will become profession of music teaching is as important as the development of the kinesthetic skills. That's why the purpose of this study has been determined as a study on preservice teachers' instrument study methods. The sample of the study consist of 129 students currently studying at the department of Music Education of Necmettin Erbakan University. As the instrument study methods of students' were examined in terms of different variables, the relational survey method was used in the research. "The Scale of Instrument Study Methods in Music Education" developed by Küçükosmanoğlu et al. (2016) was applied to determine the instrument study methods of the students. The research results showed that the level of use of the study methods of the students was at the middle level and it was found that there was no statistically significant difference between the level of using the study methods of the students and the gender (p:0,24), graduated high school (p:0,09), grade (p: 0,58), age (p: 0,13), daily working hours (p: 0,90) and individual instrument (p:0,15) variables.

Keywords: Music education, instrument education, instrument study methods, scale of instrument study methods.

GİRİŞ

Müzik eğitimi, çalgı eğitimi alt boyutu ile öğrenciye teknik ve müzikal çalma becerisini kazandırmayı hedefler. "Çalgı eğitiminde amaç, sadece teknik ve müzikalite açısından gelişmiş öğrenciler yetiştirmek olmayıp, çalgılarını gerek müzik öğrenimleri gerekse mesleki yaşamları boyunca işlevsel olarak kullanabilecek bireyler yetiştirmektir" (Büyükkayıkçı, 2004:2). Bu süreçte öğrencilerin uygulamaları gereken çalışma yöntemleri zaman zaman bireysel ve çalgısal birtakım farklılıklar gösterebiliyor olsa da etkili çalgı çalma becerisini kazanabilmek için gereken davranışların kazanılmasında izlenecek yol, bazı çalışma yöntemlerini zorunlu kılmaktadır. "Müzikte yetenekli olmak, çalgısında kolay yapabilirliğe sahip olmak elbette çok önemli bir özelliktir. Ancak bu yetilere sahip olmak tek başına bir şey ifade etmez. Her düzey ve yetenekteki bireylerin kendilerine ait olan özgür zamanlarını en etkili bir şekilde değerlendirmeleri kaçınılmaz bir gerekliliktir" (Şendurur, 2001:162). Ayrıca müzik öğretmeni olmaya aday öğrencilerimizin bu yöntemleri bilişsel ve devinışsel olarak özümsemiş olması, onlara nitelikli birer müzik öğretmeni olmaları yolunda büyük katkı sağlayacaktır. Özen (2004:59), çalgı öğretimini kolaylaştırıcı ve aşama kaydetmeyi sağlayıcı yöntemler geliştirebilme becerisinin müzik öğretmenlerinin çalgısal becerileri arasında yer alması gerektiğini söylemektedir.

Çalgı çalmayı teknik ve müzikal unsurlarıyla öğrenebilme, çalgıyı etkili bir şekilde kullanabilme ve çalgı çalmayı öğretebilme müzik eğitimi anabilim dallarında verilen çalgı eğitiminin hedefine ulaşmasında gereken öğrenme basamaklarıdır. Öğrencilerimizin çalgı çalışma yöntemlerini etkili bir şekilde kullanmadaki başarısı bu basamakları bireysel yetenekleri ölçüsünde ve olabilecek en yüksek düzeyde tamamlamalarında önemli bir etken olacaktır.

Bireysel çalgı eğitimi dersi, müzik eğitimi anabilim dalarında haftada 1 saat olarak işlenmekte ve yedi yarıyıl boyunca devam eden bu ders, öğrenimin sekizinci yani son yarıyılında bireysel çalgı ve öğretimi adıyla programda yerini almaktadır. Dersin haftada 1 saat yapıyor olması dersin bilişsel, duyuşsal ve devinışsel kazanımlarının eksiksiz bir şekilde tamamlanmasında, hem eğitimcileri hem de öğrencileri zaman açısından zorlamakta, teknik ve müzikal çalışmalar 50 dakikalık bir ders saati içerisinde sığdırılmaya çalışılmaktadır. Bu durum öğrencinin her derse düzenli ve öğretmenin verdiği öğrenme görevlerini yerine getirmiş bir şekilde, ön hazırlıklı gelmesini mecburi kılmaktadır. "Dersin öğretmeni tarafından verilen ödevlerin bilinçsiz olarak hazırlanması durumunda, ders için saptanan sürenin önemli bir bölümü pekişmiş yanlışları düzeltmeye çalışmakla geçecektir. Diğer yandan, özellikle başlangıç devresinde öğrencinin çalışma yöntemlerini bilmemesi, yığınlaşma düşmesine ve çalgısından soğumasına neden olabilmektedir. Öğrenciye çalgısını sevdirmek, çalışmaya yönlendirmek, güzel ve etkili bir çalışma becerisi ile birlikte çalgısıyla bütünleşmesini ve kendisini çalgısıyla ifade etmesini sağlamak için, ilk derslerden başlanarak çalgı öğretimiyle birlikte kendi kendine çalışma yöntemlerinin öğretilmesi büyük önem taşımaktadır" (Çimen, 1994:138). Genel olarak bütün çalgılar için temelde ortak

yöntemler bulunmaktadır. Çalgı çalmaya başlamadan gerekli ısınma hareketleri, egzersiz ya da etüt çalışmaları, çalgıya özgü doğru duruş, tutuş ya da konum, eserin incelenmesi (ton/makam, ölçü sayısı, gürlük ve anlatım terimleri, parmak numaraları, dönem özellikleri, pozisyon/konum geçişleri, armonik analizi) deşifre çalışmaları, eser ya da etüdün kısımlara ayrılarak ya da özel çalışmalar yapılarak çalışılması, eser ya da etüdün temposuna göre hızlandırma çalışmaları, ezber çalışması yapmak gibi pek çok temel teknik ve müzikal davranışlar çalışma yöntemleri içerisinde bütün çalgılar için ortak çalışmalardır. Bu çalışmaları bireysel çalışma yöntemi olarak benimsemek başlangıçta öğrencilerimize vakit kaybı gibi görünse de bir çok müzik eğitimcisi araştırmasında, doğru bir çalışma yöntemini düzenli olarak uygulayan öğrencilerin çalgısına ayırdığı süreyi etkili ve verimli geçirmiş, boşa zaman harcamamış olacağını dile getirmektedir (Şendurur, 2001; Çimen, 1994; Özmenteş, 2008; Özmenteş, 2013).

Müzik eğitimi, çalgı eğitimi alt boyutu ile öğrenciye teknik ve müzikal çalma becerisini kazandırmayı hedefler. Bu süreçte öğrencilerin uygulamaları gereken çalışma yöntemleri zaman zaman bireysel, çalgısal birtakım farklılıklar gösterebiliyor olsa da etkili çalgı çalma becerisini kazanabilmek için gereken davranışların kazanılmasında izlenecek yol bazı çalışma yöntemlerini zorunlu kılmaktadır. Özellikle ilerleyen dönemde müzik öğretmenliğini meslek edinecek öğrencilerimizin çalışma yöntemlerini bilişsel olarak özümsemesi en az devinimsel beceri geliştirmesi kadar önemlidir. Araştırma, öğrencilerin çalışma düzeylerinin belirlenmesi ve belirlenen değişkenler ile istatistiksel olarak anlamlı bir fark olup olmadığının ortaya konulması bakımından önem taşımaktadır. Buradan yola çıkarak bu araştırma müzik öğretmeni adaylarının çalgı çalışma yöntemlerinin incelenmesi amacıyla yapılmıştır.

Veri Toplama Aracı

Araştırmaya katılan öğrencilerin çalgı çalışma yöntemlerinin belirlenmesinde Küçükosmanoğlu ve diğ. (2016) tarafından geliştirilmiş "Müzik Eğitiminde Çalgı Çalışma Alışkanlıkları Ölçeği" kullanılmıştır. Ölçek 16 maddeden ve tek boyuttan oluşmuştur. Ölçeğin geçerlik-güvenirlik çalışmaları 330 öğrenci üzerinde gerçekleştirilmiş, KMO değeri 0.843 ve Bartless testi anlamlı bulunmuştur. Güvenilirliği sağlamlaştırmak amacıyla testin toplam puanlarına göre oluşturulan alt %27'lik ve üst %27'lik grupların madde puan ortalamaları arasında anlamlı bir farklılık gözlemlenmiştir (-29.818; $p < 0.01$). Ölçeğin Cronbach Alpha güvenirlik kat sayısı 0.811 olarak bulunmuştur. Ölçekten alınabilecek en düşük puan 16, en yüksek puan ise 80'dir. Ölçeğin araştırmada kullanılan örneklem grubu için yapılan güvenirlik analizinde Cronbach Alfa güvenirlik katsayısı 0,79 bulunmuştur.

Verilerin Analizi

Verilerin analizi SPSS 18 istatistik programı kullanılarak değerlendirilmiştir. Ölçekte yer alan maddeler "Hiç Katılmıyorum", "Çok Az Katılıyorum", "Kısmen Katılıyorum", "Büyük Ölçüde Katılıyorum" ve "Tamamen Katılıyorum" olmak üzere 5'li likert olarak derecelendirilmiştir. Ölçekte olumsuz ifadeler ters puanlanarak hesaplanmaktadır. 16 maddeden oluşan ölçekten alınabilecek en düşük puan 16, en yüksek puan ise 80'dir. Geliştirilen bu ölçek ile çalgı eğitimi alan öğrencilerin bireysel çalışma yöntemlerini ne düzeyde uyguladıkları belirlenmektedir. Ölçekten alınabilecek yüksek puan çalgı çalışma yöntemlerinin iyi düzeyde uygulandığını göstermektedir. Çözümlemelerde yüzde, frekans, ortalama ve standart sapma kullanılmış, değişkenler arasındaki ilişkilerin analizinde varyansların normal dağılım gösterip göstermediği Kolmogorov-Smirnov testiyle sınınmıştır. Dağılım normal olmadığı için iki grubun bağımlı değişkene ilişkin ölçümlerinin karşılaştırılarak iki dağılım arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla Mann Whitney U testi, ikiden fazla grup için Kruskal Wallis H testi kullanılmıştır. İstatistiksel hesaplamalarda anlamlılık düzeyi $p < .05$ olarak kabul edilmiştir.

YÖNTEM

Araştırmanın Modeli ve Çalışma Grubu

Araştırmada müzik öğretmeni adaylarının çalgı çalışma yöntemlerini kullanma düzeylerini belirlemek ve bu yöntemleri kullanma düzeyleri ile yaş, sınıf, cinsiyet, mezun oldukları lise türü, günlük çalışma süresi ve bireysel çalgıları arasındaki ilişkiyi incelemek amaçlandığından ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmanın evreni Necmettin Erbakan Üniversitesi A.K.E.F. Müzik Eğitimi Anabilim Dalı

öğrencileri, örneklemini ise 2016–2017 eğitim-öğretim yılında I. II. III. ve VI. sınıfa devam eden 129 öğrenci oluşturmaktadır. Öğrencilerin yaş, sınıf, cinsiyet, mezun oldukları lise türü, günlük çalışma süresi ve bireysel çalgılarına ilişkin dağılım tablo 1’de sunulmuştur.

Tablo 1: Öğrencilerin Demografik Özellikleri, Günlük Çalışma Süreleri ve Bireysel Çalgılarına İlişkin Dağılım

Değişkenler		f	%
Cinsiyet	Kız	72	55,8
	Erkek	57	44,2
Toplam		129	100
Mezun Olunan Lise	Düz Lise	19	14,7
	A.G.S.L.	110	85,3
Toplam		129	100
Sınıf	1. Sınıf	37	28,7
	2. Sınıf	35	27,1
	3. Sınıf	29	22,5
	4. Sınıf	28	21,7
Toplam		129	100
Yaş	18-20 Yaş Arası	65	50,4
	21-23 Yaş Arası	55	42,6
	24 ve Üzeri Yaş	9	7
Toplam		129	100
Günlük Çalışma Saati	0-1 Saat Arası	60	46,5
	1-3 Saat Arası	58	45
	3 Saatten Fazla	11	8,5
Toplam		129	100
Bireysel Çalgı	Keman	32	24,8
	Flüt	25	19,4
	Viyolonsel	12	9,3
	Viyola	5	3,9
	Gitar	12	9,3
	Bağlama	16	12,4
	Ud	16	12,4
	Kanun	8	6,2
Şan	3	2,3	
Toplam		129	100

Tablo 1 incelendiğinde araştırmaya katılan öğrencilerin %44,2’si erkek, %55,8’i kadın; %85,3’ü A.G.S.L, %14,7’si düz lise mezunu, %28,7’si 1. sınıf, %27,1’i 2. sınıf, %22,5’i 3. sınıf ve %21,7’si 4. sınıf; %50,4’ü 18-20 yaş arası, %42,6’sı 21-23 yaş arası ve %7’si 24 yaş ve üzeri; %24,8’inin bireysel çalgısı keman, %19,4’ünün bireysel çalgısı flüt, %9,3’ünün bireysel çalgısı viyolonsel, %3,9’unun bireysel çalgısı viyola, %9,3’ünün bireysel çalgısı gitar, %12,4’ünün bireysel çalgısı bağlama, %12,42’ünün bireysel çalgısı ud, %6,2’sinin bireysel çalgısının kanun ve %2,3’ünün bireysel çalgısının şan olduğu görülmektedir. Araştırmaya katılan öğrencilerin %46,5’i günde 0-1 saat arası, %45’i günde 1-3 saat arası ve %8,5’i günde 3 saatten fazla çalıştığını belirtmiştir.

BULGULAR VE YORUM

Bu bölümde müzik öğretmeni adaylarının bireysel çalgı çalışma yöntemlerini kullanma düzeylerinin cinsiyet, sınıf, yaş, mezun olunan lise, bireysel çalgı ve günlük çalışma saati değişkenlerine göre farklılık gösterip göstermediğine yönelik bulgulara yer verilmiştir.

Tablo 2: Öğrencilerin Çalgı Çalışma Yöntemlerini Kullanma Düzeyinin Aritmetik Ortalama ve Standart Sapma Puanları

Çalgı Kullanma Düzeyi	Ort.	Sd
Çalgı Çalışma Yöntemlerini	3,68	0,53

Tablo 2 incelendiğinde öğrencilerin çalgı çalışma yöntemlerini kullanma düzeyinin (x: 3,68) aritmetik ortalamalarının "Kısmen Katılıyorum" değerlendirme aralığında olduğu görülmektedir. Bu sonuç, öğrencilerin çalgı çalışma yöntemlerini kullanma düzeyinin "orta" seviyede olduğunu göstermektedir.

Tablo 3: Cinsiyet, Mezun Olunan Lise, Yaş, Sınıf, Günlük Çalışma Saati ve Bireysel Çalgı Değişkenlerine Göre "Çalgı Çalışma Yöntemlerini Kullanma Düzeyi"ne İlişkin Mann Whitney U ve Kruskal Wallis Testi Sonuçları

Değişkenler	n	Sıra Ort	Sıra Top	U	P	
Cinsiyet	Erkek	57	60,75	3462,50	1809,500	0,24
	Kız	72	68,37	4922,50		
Mezun Olunan Lise	Düz Lise	19	78,16	1485,00	795,000	0,09
	A.G.S.L	110	62,73	6900,00		
Değişkenler	N	Sıra Ort	Df	χ^2	P	
Sınıf	Lisans 1	37	68,64	3	1,93	0,58
	Lisans 2	35	65,03			
	Lisans3	29	56,97			
	Lisans 4	28	68,48			
Yaş	18-21 Yaş	65	67,43	2	3,94	0,13
	21-23 yaş	55	59,05			
	24 Yaş ve Üzeri	9	83,78			
Günlük Çalışma Süresi	0-1 Saat Arası	60	63,42	2	0,208	0,90
	1-3 Saat Arası	58	66,53			
	3 Saatten Fazla	11	65,59			
Bireysel Çalgı	Keman	32	54,70	8	11,89	0,15
	Flüt	25	74,08			
	Viyolonsel	12	84,00			
	Viyola	5	59,00			
	Gitar	12	60,50			
	Bağlama	16	56,00			
	Ud	16	58,09			
	Kanun	8	86,81			
Şan	3	77,83				

Tablo 3 incelendiğinde öğrencilerin çalgı çalışma yöntemlerini kullanma düzeyi arasında cinsiyet (p:0,24), mezun olunan lise (p:0,09), sınıf (p: 0,58), yaş (p: 0,13), günlük çalışma saati (p: 0,90) ve bireysel çalgı (p:0,15) değişkenlerine göre istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı görülmektedir. Sonuç olarak öğrencilerin genel çalışma yöntemlerini kullanma düzeyinin belirtilen değişkenlere göre değişmediği söylenebilir.

SONUÇ TARTIŞMA VE ÖNERİLER

Müzik eğitimi anabilim dalında öğrenim gören öğrencilerin çalgı çalışma yöntemleri incelendiğinde, öğrencilerin çalgı çalışma yöntemlerini kullanma düzeyinin orta seviyede olduğu görülmektedir. Ortaya çıkan bu sonuç bireysel çalışma sürecinde öğrencilerin çalgı çalışma yöntemlerini beklenenden az

kullandığını ortaya çıkarmaktadır. Oysa çalgı çalışma sürecinde gerekli ısınma hareketleri, egzersiz ya da etüt çalışmaları, eserin incelenmesi (ton/makam, ölçü sayısı, gürlük ve anlatım terimleri, parmak numaraları, dönem özellikleri, pozisyon/konum geçişleri, armonik analizi) deşifre çalışmaları, eser içerisinde yapılan özel çalışmalar, hız çalışmaları günlük düzenli çalışma gerektiren çalışmalardır. Ortaya çıkan bu sonuç, öğrencilerin çalgı çalışma yöntemleri içerisindeki çalışmaların bazılarını düzenli ve sık yaptıklarını, bazılarını da daha az kullandıklarını düşündürmektedir.

Çimen'e göre (2003:2) "*günlük çalışmaya başlamadan önce, çalgısız olarak germe ve gevşeme egzersizleri yapılarak tüm organlar ve kasların ısıtılması sağlanabilir ve çalgıdaki ısınma alıştırmaları yavaş bir tempoda yapılarak parmaklar çalışmaya hazırlanmalıdır*". Bu hazırlık üfleli çalgılar ve şan için etkili nefes almaya yardımcı kasların (gırtlak, diyafram, karın kasları vb.) hazırlığı şeklinde düşünülebilir. Büyükkayıkçı'ya göre (2004:17) bireysel çalışmaya başlamadan önce çalışılacak etüt ve eserin yazıldığı dönem ve bestecisi hakkında bilgi edinilmelidir. Böylece bestecinin etüt ve eserde neyi anlatmak istediği ve nasıl çalınması gerektiği açıklığa kavuşacaktır. Etüt ve eserin ritmik yapısı gözden geçirilerek gerekiyorsa bonası ve solfejli yapılmalıdır. Yeni karşılaşılan işaret ve terimlerin anlamları öğrenilmeli çalışılacak parçanın tonalitesi saptanmalı, form ve armonik yapısı çözümlenmeye çalışılmalıdır. Çalışılacak parça anlamlı çalışma birimlerine bölünmeli ve birimlerin belirlenmesinde müzik form öğeleri belirleyici olmalıdır. Eroğlu'na göre (2010:2) "*Bir parçanın tam olarak ezberlenmesi, ancak parçanın yapısının tüm ayrıntılarıyla kavranması sayesinde mümkün olabilir. Bunu sağlamak için, parçanın ilk deşifresi yapıldıktan sonra, parçanın yapısını oluşturan tüm öğeler genelden özele doğru ayrıştırılır. Armonik yapı, melodik yapı ve biçimsel yapının yanında parmak numaraları da analiz edilir, artikülasyon işaretleri ve nüans değişimleri de özel olarak çalışılır.*" Parçanın yapısını oluşturan tüm öğelere ek olarak üfleli çalgılar ve şan için seslendirilecek eserde değişen rezonans bölgelerini öncül bir çalışmayla tanımak ve hava basıncının değişeceği noktaları belirlemek

Çalgı çalışma yöntemleri ile cinsiyet, yaş, sınıf, mezun olunan okul, günlük çalışma süresi ve bireysel çalgı arasında anlamlı farklılık bulunmamaktadır. Bu sonuca göre öğrencilerin cinsiyet, yaş ve sınıfları çalışma yöntemlerini kullanma düzeylerini etkilememektedir. Mezun olunan lise türüne göre öğrencilerin bireysel çalgı çalışma yöntemlerinin farklılaşmaması, hatta düz lise çıkışlı öğrencilerin çalışma yöntemleri düzeylerinin ortalama olarak daha yüksek olması beklenmeyen bir sonuçtur. Çünkü güzel sanatlar ve spor lisesi öğrencilerinin önceki eğitim süreçleri düşünüldüğünde çalışma yöntemlerini daha sık kullanmaları beklenmektedir. Öğrencilerin günlük çalışma sürelerinin birbirine çok yakın olduğu da ortaya çıkan bir diğer sonuçtur. Buna göre öğrencinin kullandığı çalışma yöntemlerinin çalışma süresine bağlı olmadığı söylenebilir. Bu sonuca göre çalışma süresinin ne kadar olduğundan ziyade bu süre içerisinde yapılan verimli çalışmaların daha önemli olduğu görülmektedir. Öğrencilerin bireysel çalgılarına göre çalışma yöntemleri düzeyinin değişmediği saptanmıştır. Çalgılara göre ortalamalar incelendiğinde kanun ve viyolonsel çalgılarını kullananların çalışma yöntemlerini daha iyi düzeyde kullandıkları, keman ve bağlama kullananların ise daha düşük düzeyde kullandıkları ortaya çıkmıştır.

Çimen'e göre (1994) çalgı eğitiminde süreklilik için öğrencinin derslere düzenli devam etmesi ve her gün programlı olarak bireysel çalışma yapması gerekmektedir. Bununla birlikte çalışma süresinin akıllıca planlanması gerekmekte, günlük çalışmada teknik konulara, alıştırma, etütler ve yapıtlar ile eskiden çalışılan parçaların tekrarına ve deşifreye (ilk bakışta okumaya) yer verilmelidir (Akt:Şendurur, 2001). Bunların yanı sıra öğrencilerimizin çalgı derslerine hazırlanma sürecinde kullandığı bireysel çalışma yöntemlerinin ve bu yöntemleri kullanma düzeyinin eğitimci tarafından sorgulanması, yerinde yapılmayan veya gözden kaçırılan yöntemlerin önemi konusunda farkındalık yaratılması, doğru davranışların ise pekiştirilmesi çalgı eğitimin hedeflerine ulaşmasında öğrencilere ve öğretmenlere yardımcı olacaktır.

Not: Bu çalışma Antalya'da 18-20 Mayıs 2017 tarihlerinde düzenlenen 8'inci Eğitimde Yeni Yönelimler Kongresinde bildiri olarak da değerlendirilmiştir.

KAYNAKÇA

- Büyükkayıkçı, G.E. (2004). *Türkiye'deki eğitim fakülteleri güzel sanatlar eğitimi bölümleri müzik eğitimi anabilim dalları yaylı çalgı öğrencilerinin günlük bireysel çalgı çalışma yöntemleri*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Çimen, G. (1994). Piyano eğitiminde bireysel çalışma süreci. G.Ü. *Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, Özel Sayı, Ankara.
- Çimen, G. (2003). Çalgı çalmaya bağlı fiziksel rahatsızlıklar. *Cumhuriyetimizin 80. Yılında Müzik Sempozyumu*, 30-31 Ekim, İnönü Üniversitesi, Malatya, 175-180.
- Eroğlu, Ö. (2010). *Müzik eğitimi anabilim dalı öğrencilerinin piyano eserlerini ezbere çalma başarılarında analitik ezberleme yaklaşımlarının etkililiği*. Yayınlanmamış doktora tezi. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Öğretmenliği Anabilim Dalı, Ankara.
- Özen, N. (2004). Çalgı eğitiminde yararlanılan müzik eğitimi yöntemleri. GÜ, *Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, Cilt 24, Sayı 2, Ankara.
- Özmenteş, S. (2008). Çalgı eğitiminde özdüzenlemeli öğrenme taktikleri. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 9 (16) 157-175.
- Özmenteş, S. (2013). Çalgı eğitimi alan lisans öğrencilerinin çalışma taktikleri. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 26 (2).
- Şendurur, Y. (2001). Keman eğitimi dersine etkili hazırlanma süreci. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 21 (2) 161-168.